

Sandbjerginspektionen

Drifts- og plejeplan
for
Akademisk Skytteforenings Øvelsesterræn
Høje Sandbjerg
2021 - 2031

Præampel

Akademisk Skytteforenings øvelsesterræn "Høje Sandbjerg" der ligger på matrikel 6g, Holte By, Søllerød og med adressen Høje Sandbjergvej 12, 2840 Holte, er omfattet af fredningen Søllerød Naturpark, som implementeredes JUN 2016. Fredningen foreskriver, at delområderne skal plejes efter plejeplaner.

Rudersdal Kommune, som er tilsyns- og plejemyndighed for de privatejede matrikler, har 21 MAJ 2019 udgivet overordnet plejeplan for Søllerød Naturpark 2018-2033.

Den østligste del af øvelsesterrænet, som indeholder selve Høje Sandbjerg kaldet Toppen, og afgrænses af et nord-syd gående højt trådhegn, plejes efter en mundtlig aftale fra 1948 af Rudersdal Kommune idet denne del af terrænet er åbent for gående publikum. Akademisk Skytteforening forventer, at terrænet plejes efter den overordnede plejeplan for Søllerød Naturpark og at større arbejder aftales forinden udførelse med Sandbjerginspektionen.

Øvelsesområdet er desuden delvis omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Myndighederne har periodisk gennemgået matriklen senest i november 2010, hvor firmaet Biomedia har registreret dele af grunden som eng, overdrev, mose og vandhuller.

Denne drifts- og plejeplan er udarbejdet af Akademisk Skytteforening og anvendt som retningslinje for foreningens pleje af øvelsesterrænet. Planen rulles periodisk, et arbejde som indledtes i 2011. Planen er ved denne rulning (2021-2031) søgt tilpasset den nye overordnede plejeplan.

1. Beskrivelses af området

1.1 Afgrænsning

Øvelsesterrænet ligger i østkanten af Rude Skov. Mod nord og øst grænses op til et militært skovdækket antenneområde, private småskove og åbne marker med hestefolde. Mod syd afgrænses terrænet af to private parklignende haver.

1.2 Landskab

Landskabet, som har skovbrynskarakter, og danner overgang mellem de åbne områder mod nord, øst og syd og den egentlige skov, Rude Skov, er skabt ved naturlig tilgroning af åbne græsningsarealer med bøgelunde i løbet af sidste århundrede. Skoven rummer græsklædte lysninger med spredte, større ege i skovbrynene. Centralt på arealet findes et lysåbent område og et par småsøer. Mod vest og nord findes beskyttede stendiger med ældre kirsebær, eg, bøg og hassel. Bøgelundene, som er plantet ca. år 1900, står tydeligt, mens der flere steder står yngre urørt løvskov, primært kirsebær og eg med hassel og hvidtjørn i underskoven. Bevoksningen på Høje Sandbjerg (Toppen) består af eg med indblanding og underskov af hjemmehørende busk- og træarter.

1.3 Geologi

Øvelsesterrænet er et kuperet morænelandskab.

1.4 Historie

Akademisk Skytteforening modtog i 1915 øvelsesterrænet som gave af Sofie Karoline Henriette Barfred Pedersen. Gavebrevet nævner, at højdepunktet Høje Sandbjerg skal være offentligt tilgængeligt. Et mindre areal blev tillagt i 1920 ved gave fra Proprietær August Mennentin og Groseerer V. Boserup.

Terrænet blev indtil 1937 anvendt af Akademisk Skyttekorps til militære øvelser og skydning. Efter korpsets opløsning ved lov har Akademisk Skytteforening fortsat anvendelse af øvelsesterrænet.

På området er der i 1916, 1940, 1954 og 2003 opført en lejr bestående af 5 bygninger.

Historien er blandt andet beskrevet i publikationen "Høje Sandbjerglejren" af Henrik Franck og Akademiske Skytteforening (ISBN 87-9888957-0-2 juni 2002), hvortil henvises.

1.5 Flora & fauna

Grundet områdets karakter med blandingskov, enge, vandhuller og moser er der en rigt varieret bestand af såvel dyr som planter, svarende til, hvad man finder i Rude Skov samt på de åbne områder øst herfor.

Registrering af flora og fauna fremgår af "fugleognatur"s hjemmeside.

Der skønnes ikke at være egentlig truede dyr eller planter på øvelsesområdet.

1.6 Forurening

Grunden er kortlagt som jordforurenede på vidensniveau 1. Dvs. at der på grunden er eller har været aktiviteter, der kan være forurenede. Dette skyldes, at der har været skudt og fortsat skydes med håndvåben, hvorfor der bag anvendte skiveopstillinger kan forventes en lettere forurening af tungmetaller, især bly. Jordprøver i forbindelse med oprensning af Søen viste dog ingen forurening.

2 **Anvendelse**

2.1 Afmærkning

Terrænet er afgrænset således:

Mod nord af et dige med et lavt 2 tråds hegn, hvor I er indsat en klaplåge i forbindelse med den offentlige sti fra Toppen til Rude Skov.

Mod øst af et højt trådhegn med låger. Mod syd, ind til de to parklignende haver, af et lavt 2 tråds hegn og hække

Mod vest mod Rude Skov af et lavt 2 tråds hegn og en låge

Da der skydes på øvelsesterrænet er det tillige mærket med gule rektangulære skilte med sort skrift og teksten

I den nordøstlige del (afsnit 17) findes en offentlig trampesti, som er etableret af Rudersdal Kommune i henhold til fredningen. Stien forbinder højdepunktet Høje Sandbjerg, via nordøst lågen, med en klaplåge gennem diget i skellet mellem matrikel 6d og 1r, hvorved publikum kan fortsætte videre til Rude Skov. Trampestien må udelukkende anvendes af fodgængere, hvorfor færdsel med køretøjer, cykler eller hest ikke er tilladt.

2.2 Faciliteter

Lejren (afsnit 1) omfatter:

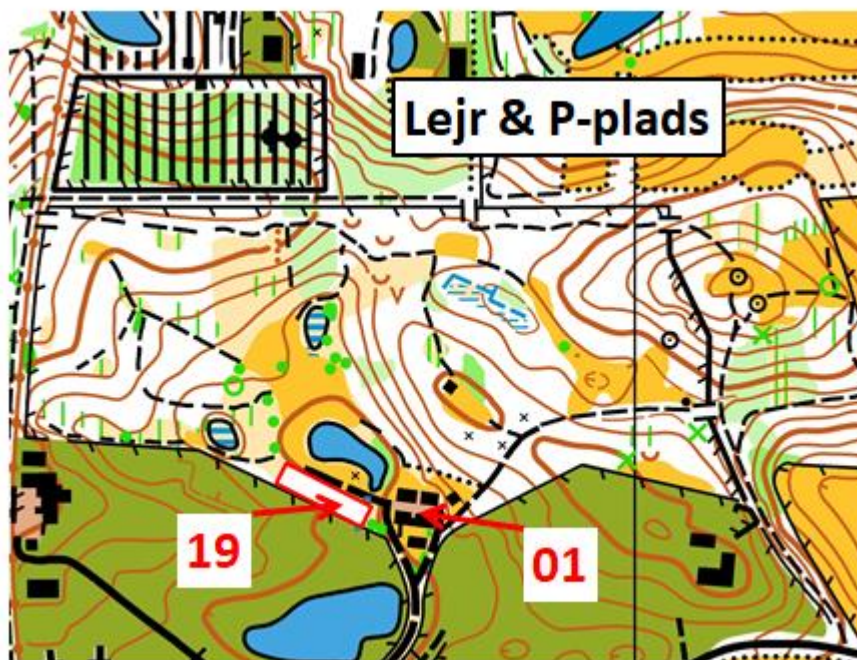
- Bygning 1 med officersmesse samt opholds- og undervisningslokal til 32 mand. På loftet sovesal til 9 mand.
- Bygning 2 med underofficersmesse samt opvask. På loftet sovesal til 8 mand.
- Bygning 3 med mandskabsmesse, spisesal til 60 mand og storkøkken. På loftet sovesal til 8 mand.
- Bygning 4 med toilet- og bade faciliteter. På loftet sovesal til 8 mand.
- Bygning 5 med værktøjs- og depotfaciliteter til lejrens værktøj og maskiner
- Brændeskur

På området findes desuden et depot, benævnt Villaen, til skiver og materiel.

Af andre faciliteter kan nævnes

- Areal til boldspil og teltslagning, benævnt Håndboldbanen (afsnit 3)
- Anlæg til etablering af improviserede skydebaner til pistol og biathlongevær jf. Nordsjællands Politis Instruks for terrænmæssig skydning, som genudgives hvert andet år.
- Gymnastikplads (afsnit 4)

Hertil kommer en parkeringsplads vest for lejren og syd for kørevejen (afsnit 19). Parkeringspladsen er armeret, men fortsat græsdækket.

2.3 Aktiviteter

Øvelsesterrænet anvendes til Akademiske Skytteforenings aktiviteter som omfatter idrætterne gymnastik, skydning, feltsport herunder orienteringsløb samt hjemmeværnsaktiviteter. Lejren anvendes tillige som foreningens klubhus.

I perioder, hvor lejren ikke er optaget, lejes den ud til aktiviteter af lignende art, for at skaffe midler til ejendomsskatter, vedligeholdelse og drift. Lejerne findes blandt andre idrætsforeninger, spejdere og skoler. Desuden anvendes øvelsesområdet til kursusaktiviteter.

3. Drift og pleje

3.1 Generelt

Hovedopgaven er at fastholde områdets nuværende karakter af åbne områder med enkelttræer og mindre bevoksninger.

Terrænet er i plejehenseende opdelt i

- Plæner (afsnit 2, 3 og 4)
- Enge og lysninger (afsnit 5, 6, 7 og 8)
- Vådområder, i.e. tre søer og en mose (afsnit 9, 10, 11 og 12)
- Skovparceller (afsnit 13, 14, 15, 16, 17 og 18)

Hertil kommer lejren med have (afsnit 1) og parkeringspladsen (afsnit 19)

3.2 Terrænets vedligeholdelse

Terrænet vedligeholdes af Sandbjerginspektionen, som består af en Sandbjerginspektør, som er overordnet ansvarlig overfor foreningens bestyrelse, samt et antal Sandbjergassistenter, som forestår driften af egne

ansvarsområder. Desuden deltager et antal Sandbjergere, der er menige medlemmer af foreningen, som hjælper assistenterne.

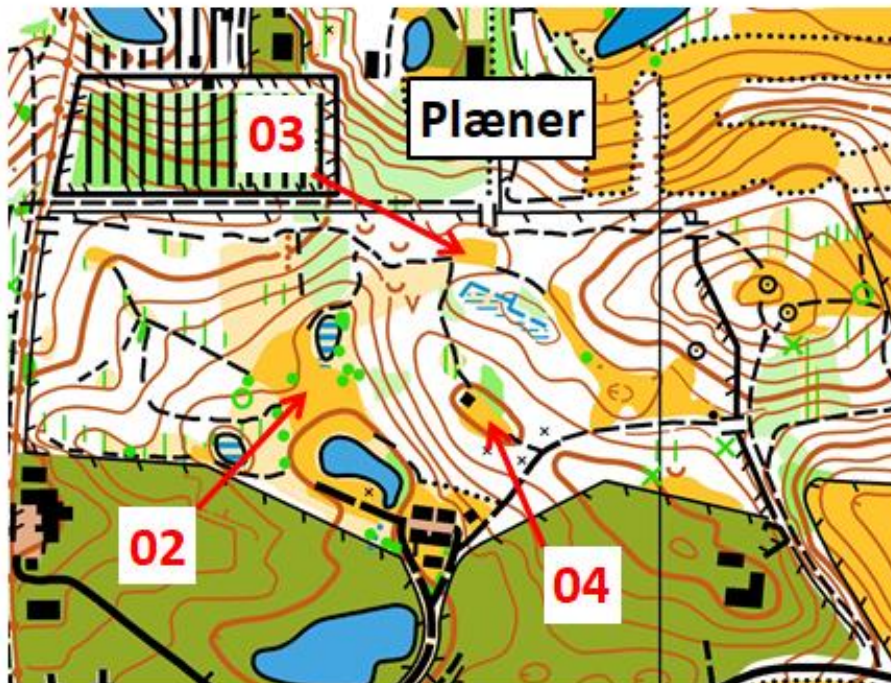
Inspektionen råder over almindelige haveredskaber og maskiner til den daglige drift. Større vedligeholdelsesarbejder udføres af entreprenører.

Den østligste del af øvelsesterrænet omfattende selve højdepunktet Høje Sandbjerg er åbent for offentligheden og plejes derfor, efter aftale, af Rudersdal Kommune.

3.3 Naturpleje

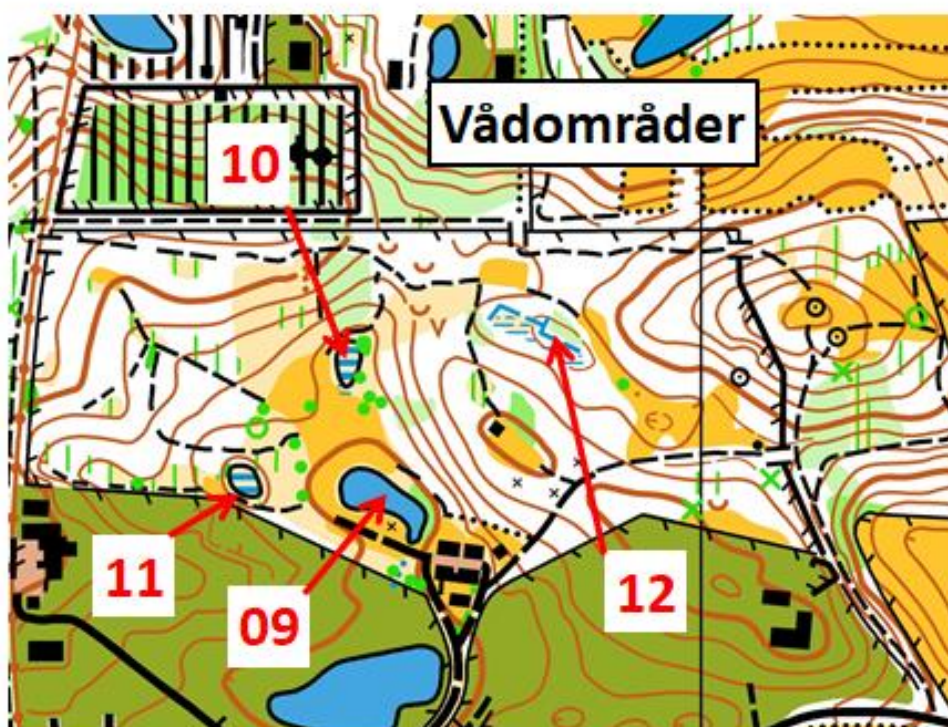
Der anvendes ikke gødning, pesticider eller nogen form for jordforbedrende midler.

3.1.1 Plæner behandles ved jævnlig græsslåning med maskine. Når jorden er tjenlig hertil tromles plænerne tillige.

- 3.1.2 På enge og i lysninger foretages vegetationspleje for at fastholde disse lysåbne partier mod gradvis tilgroning i krat, høje stauder eller tagrør. Plejemetoden er slåning som foretages 1-2 gange årligt med maskine.

- 3.1.3 Vådområder generelt. Søerne på øvelsesterrænet er lavvandede, og derfor truet af udtørring eller tilgroning. Derfor er det vigtigt, at der løbende foregår en pleje af vådområderne, således at områderne kan tilgodese en række specielle dyre- og plantearters særlige krav til yngle- og levested. Pleje af vådområder foretages ved at
- der tilstræbes optimal soleksponering, ved at friholde sydsiden af søerne for buskads,
 - tilgroningen begrænses,
 - nedskåret materiale opsamles og fjernes fra bredderne,
 - kratrydningen udføres i vinterhalvåret,
 - hvor der er behov for oprensning skrubes 20-50 cm af bundlaget væk på 1/3-1/2 af vandhullet det første år og omvendt det næste år. Oprensning kræver tilladelse fra Rudersdal Kommune og Fredningsnævnet. Det oprensede materiale deponeres på et nærliggende område udpeget efter aftale med Rudersdal Kommune.
 - etableres svagt hældende bredder – 1m over 5 m, i tilfælde hvor etablering/reetablering er nødvendig
 - der bevares en 2 m lysåben bredzone med lav urtevegetation,
 - der udsættes ikke dyr eller planter i vådområderne.

- 3.1.4 Pleje af søen (afsnit 9), benævnt Søen.
Vandspejlet ude på søen søges friholdt for bevoksning ved periodisk opsamling af vandplanter. Den østligste del af Søen tillades dog permanent bevokset med siv og dunhammer.

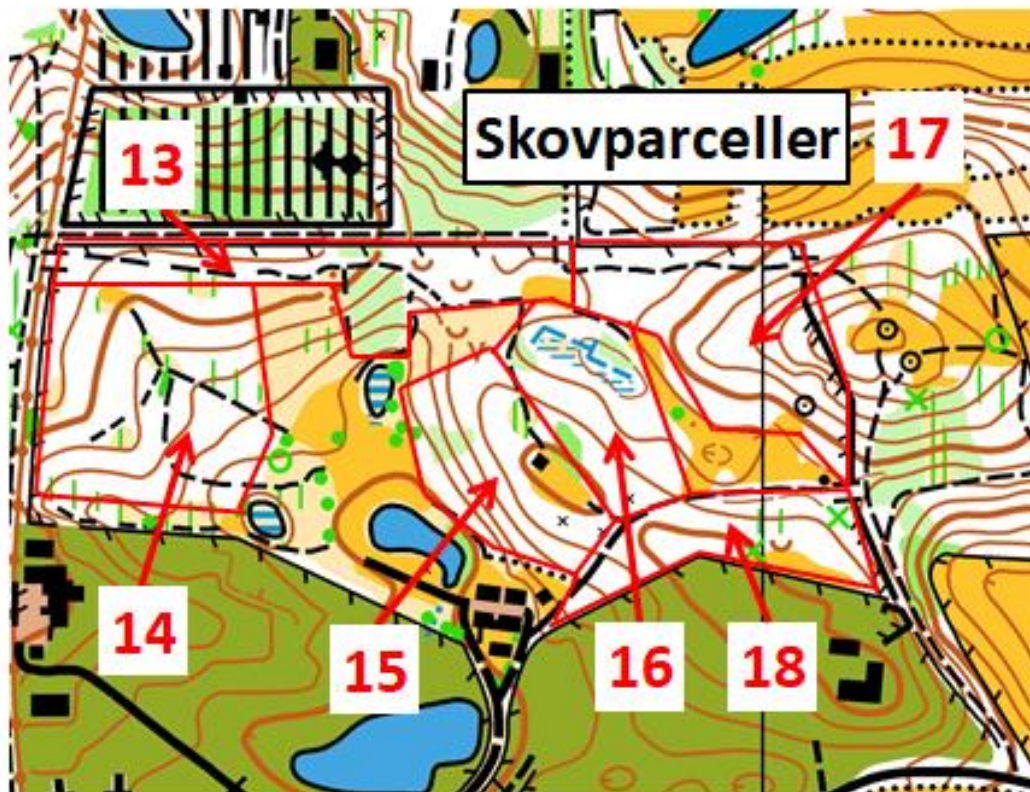
- 3.1.5 Pleje af søen (afsnit 10), benævnt Rafts navle.
Det har ikke været muligt i den sidste planperiode at friholde den midterste del af søen for bevoksning, hvorfor ikke blot bredderne, men hele søen, vil være tæt begroet med siv og dunhammer.

- 3.1.6 Pleje af søen (afsnit 11), benævnt Mosehullet
Søen er den mest tilgroede af de 3 søer blandt andet fordi det ligger tæt til skel, hvor mange store træer skygger. Søen er prioriteret lavest og plejebestræbelserne begrænses til at fjerne randbevoksning på øst-, syd- og vestsiden. Dermed vil den tiltagende tilgroning nok fortsætte og vandhullet ad åre omdannes til mose.

- 3.1.7 Pleje af mosen (afsnit 12).
Mosen plejes nænsomt ved alene af fjerne større nedfaldne grene, mens stammer på vindfælder lades tilbage. I øvrigt lades mosen uberørt.

3.2 Vildtpleje

Vildtplejen varetages af en udpeget skytte. Plejen består i almindelig regulering af vildtet. Der udsættes ikke vildt på arealet.

3.3 Skovdrift

Skovområderne forvaltes som delvis urørt skov, ved ekstensiv, naturnær skovdrift, der skaber skove med kontinuitet i skovklimaet, bevoksnings-tilstanden og dermed de biologiske rammebetingelser.

Ekstensiv, naturnær skovdrift for Høje Sandbjerg er defineret således:

- Skovarealet holdes vedvarende dækket af skov med flere træarter og aldre i blanding
- Renafdrifter og fladeforyngelser bruges ikke. I stedet etableres lysbrønde for at fremme den naturlige foryngelse.
- Som hovedregel bevares løbende minimum 3-5 træer pr. ha til størst mulig alder, død og henfald, udover at et væsentligt antal træer bevares længere end til normal omdriftsalder
- Foryngelse sker primært ved brug af naturlig opvækst
- Alle træarter, der indgår i foryngelsen, bør søges opretholdt i skovbestanden
- Nåletræ kan optræde
- Der foretages ikke jordbearbejdnings
- Afvanding begrænses mest muligt
- Sprøjtning og gødskning undlades.
- Der skal fortsat sikres en aktiv indsats for bekæmpelse af invasive plante- og træarter
- Ahorn, som dominerer i afsnit 14, vil blive søgt holdt nede, så der kan dannes en almindelig blandingskov.

3.3.1 Drift af de enkelte områder

Skovafsnittene på øvelsesområdet er bevokset med bøg, eg, birk, ask, skovfyr, rødgran, kirsebær, tjørn, lind, hyld, gråel samt ahorn.

3.3.2 Afsnit 13

Afsnittet, som ligger på højdedraget og følger det gamle stendige, der tidligere dannede sogneskel, består overvejende af egetræer med underskov af hassel og tjørn. Afsnittet plejes som uberørt naturskov.

3.3.3 Afsnit 14

En større del af afsnittet var dækket af tæt ungskov, hvoraf meget er med ahorn. Afsnittet er udtyndet og ahorn søgt fjernet. Der etableres mindre enklaver med nåletræer ved plantning. Afsnittes østlige og sydlige del søges ændret til spredt bevoksning i græsdække.

3.3.4 Afsnit 15

Afsnittet består overvejende af bøgetræer, som er plantet omkring århundredeskiftet. Ingen fældning i planperioden.

3.3.5 Afsnit 16

Afsnittet er blandingskov. Bevaringsværdige træer søges friholdt for konkurrenter. Ellers plejes afsnittet som uberørt naturskov.

3.3.6 Afsnit 17

Afsnittets, som er en af de oprindelige lunde, har en bevoksning domineret af bøg med birk og lærk. Ingen fældning i planperioden.

3.3.7 Afsnit 18

For dette afsnit, som indeholder en blanding af områdets træsorter forventes der ikke større ændringer i planperioden.